

ZAKON O ADMINISTRATIVNIM TAKSAMA BiH

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se: plaćanje administrativnih taksi za spise i radnje u upravnim stvarima u postupcima pred institucijama u Bosni i Hercegovini, kriteriji za određivanje Tarife administrativnih taksi, takseni obveznik, taksena obaveza, taksena osnovica, postupanje u slučaju neplaćanja taksi, oslobađanje od plaćanja taksi, plaćanje taksi, prisilna naplata taksi, povrat takse, zastarjevanje, nadzor nad primjenom zakona, postupak pred diplomatskim i konzularnim predstavništvima BiH u inostranstvu, pripadnost prihoda od taksi, te prijelazne i završne odredbe.

Član 2.

Spisi i radnje za koje se plaća taksa kao i visina takse utvrđuje se Taksenom tarifom.

Tarifa administrativnih taksi propisuje se ovim zakonom.

Prije usvajanja Tarife iz prethodnog člana i naknadnih izmjena i dopuna iste provode se javne konsultacije.

1. KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE TARIFE ADMINISTRATIVNIH TAKSI

Član 3.

Za određivanje visine taksi utvrdit će se posebni kriteriji kojih se moraju pridržavati nadležni organi prilikom donošenja Tarife administrativnih taksi.

Kriterije iz prethodnog stava utvrđuje Ministarstvo finansija i trezora, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

2. TAKSENI OBVEZNIK

Član 4.

Takseni obaveznik je lice po čijem je zahtjevu pokrenut postupak ili se vrše radnje predviđene Taksenom tarifom.

Ako za istu taksu postoje dva ili više obaveznika njihova obaveza je zajednička.

3. TAKSENA OBAVEZA

Član 5.

Ako Taksenom tarifom nije drugačije propisano, taksena obaveza nastaje:

1. za podneske - u trenutku kada se predaje, a podneske date u zapisnik - kada se zapisnik sastavlja;
2. za rješenje i druge isprave - u trenutku podnošenja zahtjeva za njihovo izdavanje;
3. za pravne radnje - u trenutku podnošenja zahtjeva za izvršenje tih radnji.

Član 6.

Taksa se plaća u trenutku nastanka obaveze, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

4. TAKSENA OSNOVICA

Član 7.

Ako je Taksenom tarifom propisano da se taksa plaća prema vrijednosti predmeta, kao osnova za obračunavanje takse, uzima se vrijednost označena u podnesku ili ispravi ili vrijednost utvrđena procjenom organa koji vodi postupak kad postoji opravdan razlog za sumnju da vrijednost označena u podnesku ili ispravi ne odgovara stvarnoj vrijednosti.

Član 8.

Kada se isprava za koju se plaća taksa po zahtjevu stranke izdaje u dva ili više primjeraka, za drugi i svaki daljnji primjerak plaća se taksa kao za prepis i ovjeru prepisa.

Taksa iz stava 1. ovog člana ne može biti veća od takse za prvi primjerak.

Član 9.

U rješenju ili drugoj ispravi za koju je taksa plaćena mora se označiti da je taksa plaćena u kojem iznosu i po kojem tarifnom broju.

5. POSTUPANJE U SLUČAJU NEPLAĆANJA TAKSI

Član 10.

Ako takseni obveznik podnese podnesak nadležnom organu za koji nije plaćena taksa ili nije dovoljno plaćena taksa, organ koji je primio podnesak zatražiće od obveznika da podnese dokaz o uplati propisane takse u roku od osam dana od dana podnošenja podneska i upozoriti ga na posljedice neplaćanja takse, o čemu se sačinjava službena zabilješka.

Ako takсени obveznik iz stava 1. ovog člana uplati taksu smatra se da je taksa uredno plaćena od trenutka podnošenja podneska.

Ako takсени obveznik iz stava 1. ovog člana ne plati propisanu taksu za podnesak smatra se da je takсени obveznik odustao od zahtjeva.

Član 11.

Odredbe člana 10. stav 2. ovog zakona ne primjenjuju se na podneske i druge spise koji stignu poštom iz inostranstva, a za koje nije plaćena ili nije dovoljno plaćena taksa, niti na ostale spise i radnje koje podliježu konzularnim taksama. S tim podnescima i spisima postupiće se na način propisan članom 24. ovoga zakona.

II OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA TAKSI

Član 12.

Spisi i radnje u postupcima koji se vode po službenoj dužnosti ne podliježu taksi.

Član 13.

Od plaćanja takse oslobođeni su:

1. institucije Bosne i Hercegovine, entiteti, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, kantoni, opštine, gradovi i njihovi organi;
2. humanitarne i dobrotvorne organizacije registrovane u Bosni i Hercegovini;
3. strana diplomatska i konzularna predstavništva u diplomatskim i konzularnim poslovima pod uslovima reciprociteta;
4. građani za Akt o zasnivanju radnog odnosa u institucijama iz člana 2. ovog zakona;
5. podnosioci prijava, sa priložima, za ostvarivanje zakonom priznatih carinskih i poreskih olakšica;
6. Vize za strane državljane za učešće na sportskim manifestacijama, kulturnim i drugim događajima pod uslovom reciprociteta, o čemu Savjet ministara donosi posebnu odluku, na predlog resornog ministarstva ili drugog organa uprave Bosne i Hercegovine.

Član 14.

Oslobođeni su od takse sljedeći spisi i radnje:

1. u postupku za vraćanje nepravilno naplaćenih taksi;
2. u postupku za ispravku grešaka u rješenjima, drugim ispravama i službenim popisima (evidencijama).

Član 15.

U ispravama koje su oslobođene od plaćanja taksi mora se označiti radi čega se izdaju i na osnovu kojeg propisa su oslobođeni od takse.

Član 16.

Strani državljani pod uslovima reciprociteta, imaju ista prava po propisima o taksama kao i državljani Bosne i Hercegovine.

III PLAĆANJE TAKSI

Član 17.

Takse se plaćaju državnim taksenim markama.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, takse se uplaćuju u gotovom novcu na uplatne račune, u skladu sa ovim zakonom i to:

1. ako takse iznose preko 100 KM.

Ministarstvo finansija i trezora urediće posebnim pravilnikom izdavanje, ovlašćenje za maloprodaju, visinu provizije za maloprodaju, puštanje u promet, distribuciju, povlačenje iz upotrebe i zamjenu državnih taksenih marki.

IV PRISILNA NAPLATA TAKSI

Član 18.

Prisilna naplata takse vrši se po propisima entiteta o prisilnoj naplati poreza građana odnosno po istim propisima o prisilnoj naplati poreza od pravnih lica.

V POVRAT TAKSE

Član 19.

Lice koje je platilo taksu koju nije bilo dužno platiti ima pravo na povrat novca u visini naplaćene takse.

Postupak za povrat takse pokreće se po zahtjevu stranke.

Rješenje o povratu takse donosi organ kome je taksa plaćena.

Povrat takse vrši se na teret prihoda budžeta Bosne i Hercegovine čijoj je instituciji taksa plaćena.

VI ZASTARJEVANJE

Član 20.

Pravo na naplatu takse zastarijeva u roku od tri godine računajući od dana kada je taksu trebalo platiti, a pravo na povrat takse zastarijeva za tri godine od kada je taksa plaćena.

VII NADZOR

Član 21.

Nadzor primjene propisa o administrativnim taksama vrši Ministarstvo finansija i trezora.

Unutrašnju kontrolu primjene propisa o administrativnim taksama vrši svaka institucija u vršenju svoje djelatnosti.

VIII POSTUPAK PLAĆANJA TAKSE PRED DIPLOMATSKIM I KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U INOSTRANSTVU

Član 22.

Taksu u gotovom novcu, bez obzira na iznos takse plaćaju i takseni obaveznici sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Bosni i Hercegovini kada se iz Bosne i Hercegovine obraćaju diplomatskim i konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine u inostranstvu.

Taksa iz stava 1. ovog člana plaća se u konvertibilnim markama na uplatni račun prihoda od konzularnih taksi.

Takseni obaveznici koji iz inostranstva traže da im organi u Bosni i Hercegovini izvrše radnju podložnu plaćanju takse, plaćaju taksu u stranoj valuti po važećem kursu.

Član 23.

Ako taksa koja se plaća kod diplomatskih i konzularnih predstavništava u Bosni i Hercegovini, u inostranstvu nije plaćena unaprijed u smislu člana 5. ovoga zakona, naplata će se izvršiti prije uručenja rješenja ili druge isprave taksenom obavezniku.

Član 24.

U postupku kod diplomatskih i konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine u inostranstvu oslobađaju se od plaćanja takse:

1. institucije u Bosni i Hercegovini;
2. spisi i radnje koji su po odredbama ovog zakona oslobođeni od taksi u Bosni i Hercegovini;
3. spisi i radnje čije je oslobađanje od taksi predviđeno međunarodnim ugovorima.

Član 25.

U postupku kod diplomatskih i konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine u inostranstvu državljani Bosne i Hercegovine koji imaju status izbjeglice u trećim zemljama plaćaju 50 % od propisane konzularne takse za putne isprave.

Član 26.

Pored konzularne takse, takseni obaveznik tražilac usluge dužan je platiti i stvarne troškove prouzrokovane zahtjevom.

Član 27.

Rješenje o povratu konzularnih taksi donosi šef diplomatskog, odnosno konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u inostranstvu i izvršava ga na teret tekućih prihoda od tih taksi.

Član 28.

Nadzor nad primjenom odredaba ovoga zakona i Tarife administrativnih taksa kod diplomatskih i konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine u inostranstvu, vrši Ministarstvo finansija i trezora u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova.

Član 29.

Ovlašćuje se ministar vanjskih poslova da u saradnji sa ministrom finansija i trezora može odrediti da diplomatska i konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine u inostranstvu naplaćuju konzularne takse od državljana pojedinih zemalja u istom iznosu u kojem te države i njihova predstavništva naplaćuju te takse od državljana Bosne i Hercegovine.

IX PRIPADNOST PRIHODA OD TAKSI

Član 30.

Administrativne takse utvrđene u Tarifi su prihodi Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Budžet BiH).

Administrativne takse koje se plaćaju u gotovom novcu, u skladu sa članom 3. stav 2. ovog zakona, plaćaju se u konvertibilnim markama u Budžet BiH, u skladu sa naredbom o uplatnim računima Budžeta BiH, osim za diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine na koja se primjenjuje stav 3. ovog člana.

Administrativne takse utvrđene u Tarifi, u odjeljku Takse za rad diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, plaćaju se na devizni račun diplomatsko-konzularnih predstavništava, koja ova sredstva prenose u Budžet BiH, u skladu sa naredbom o uplatnim računima Budžeta BiH.

X PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

Sastavni dio ovoga zakona je Tarifa administrativnih taksi.

Član 32.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH" i objaviće se u službenim glasilima entiteta.

TARIFA ADMINISTRATIVNIH TAKSI

I - TAKSA ZA SPISE I RADNJE INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Taksa na spise i radnje institucija Bosne i Hercegovine u Bosni i Hercegovini iznose u KM, i to:

1. Podnesci

TAR. broj 1.

Za zahtjeve, molbe, prijedloge, prijave i druge podneske, ako ovom tarifom nije propisana druga taksa **2 KM**

Napomena:

Za podneske koji se upućuju ili predaju diplomatskim ili konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine u inostranstvu plaća se taksa određena u odjeljku II. ove tarife.

TAR. broj 2.

Za žalbu protiv rješenja **5 KM**

2. Rješenja

TAR. broj 3.

Za sva rješenja za koja nije propisana posebna taksa **5 KM**

Napomene:

1. Ako se donosi jedno rješenje po zahtjevu više osoba, taksa se po ovom tarifnom broju plaća onoliko puta koliko ima lica kojima se rješenje dostavlja.

2. Za rješenja donesena po žalbama ne plaća se taksa.

3. Uvjerenja

TAR. broj 4.

Za uvjerenje, ako nije drugačije propisano **5 KM**

4. Ovjere, prijepisi i izvodi

TAR. broj 5.

- a) Za ovjeru potpisa i pečata u Ministarstvu civilnih poslova namijenjen za upotrebu u inostranstvu **5 KM**
- b) Za svaki dalji primjerak još po **2 KM**
- c) Za nadovjeru potpisa i pečata na originalu isprave u Ministarstvu vanjskih poslova **5 KM**
- d) Za nadovjeru kopija, prijepisa i prijevoda u Ministarstvu vanjskih poslova **5 KM**

Napomena:

Nadovjera potpisa i pečata u skladu sa ovim tarifnim brojem, odnosi se na slučajeve u kojima nadležni organ uprave ovjerava domaću ispravu zbog njene upotrebe u inostranstvu

TAR. broj 6.

- 1) Za ovjeru originala isprava izdanih od diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine **4 KM**
- 2) Za ovjeru kopija i prijevoda isprava izdanih od strane diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine **2 KM**

Napomena:

Ovjere po ovom tarifnom broju vrši Ministarstvo vanjskih poslova.

TAR. broj 7.

Za ovjeru dokumenata izdanih od strane inostranih diplomatsko-konzularnih predstavništava u Bosni i Hercegovini **5 KM**

Napomena:

Ovjere po ovom tarifnom broju vrši Ministarstvo vanjskih poslova.

6. Oblast međunarodnog cestovnog i vodnog transporta

TAR. broj 8.

Za dozvolu obavljanja međunarodnog drumskog prevoza putnika, i to:

1) Za prvu dozvolu preduzeću ili drugom pravnom licu da, na redovnoj liniji u međunarodnom drumskom transportu, može obavljati prevoz putnika ili vršiti tranzit motornim vozilima **100 KM.**

2) Za drugu i svaku narednu dozvolu preduzeću ili drugom pravnom licu da, na redovnoj liniji u međunarodnom drumskom saobraćaju, može obavljati prevoz putnika ili vršiti tranzit motornim vozilima **40 KM**

Napomena:

1. Za spise i radnje iz ovoga tarifnog broja plaća se taksa, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije uređena.

2. Strano fizičko ili pravno lice oslobađa se obaveze plaćanja takse po ovom tarifnom broju, pod uslovom reciprociteta.

TAR. broj 9.

Za dozvolu obavljanja naizmjeničnih vožnji u vanlinijskom međunarodnom cestovnom transportu putnika, i to:

1) u bilateralnom transportu po **60 KM**

2) u tranzitnom transportu po **50 KM**

Napomena:

1. Za spise i radnje iz ovoga tarifnog broja plaća se taksa, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno.

2. Strano fizičko ili pravno lice oslobađa se obaveze plaćanja takse po ovom tarifnom broju, pod uslovima reciprociteta.

TAR. broj 10.

Za dozvolu obavljanja međunarodnog drumskog prevoza stvari, i to:

1) za fizičko ili pravno lice, po svakoj bilateralnoj pojedinačnoj dozvoli **5 KM**

2) za fizičko ili pravno lice, po svakoj dozvoli s višekratnom upotrebom, i to za:

a) SEMT dozvolu **250 KM**

b) godišnju bilateralnu dozvolu **150 KM**

Napomena:

1) Za spise i radnje iz ovoga tarifnog broja plaća se taksa, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije uređeno.

2) Strano fizičko ili pravno lice oslobađa se obaveze plaćanja takse po ovom tarifnom broju pod uslovima reciprociteta.

TAR. broj 11.

Za registrovanje - ovjeru jednog primjerka reda vožnje međuentitetske autobuske **10 KM**

Za ovjeru svakoga drugog priloga **5 KM**

Za rješenje o odobravanju reda vožnje međuentitetske autobuske linije **25 KM**

TAR. broj 12.

Za rješenje, po zahtjevu za dozvolu vanrednog prijevoza stvari u međunarodnom cestovnom transportu, i to:

1) u bilateralnom prijevozu, za prijevoz jednim vučnim vozilom **15 KM**

2) za svako sljedeće vučno vozilo, po istom rješenju **10 KM**

3) u tranzitnom prijevozu, za prijevoz jednim vučnim vozilom **30 KM**

4) za svako sljedeće vučno vozilo, po istom rješenju **15 KM**

TAR. broj 13.

Za rješenje kojim se stranom fizičkom i pravnom licu odobrava obavljanje unutrašnjeg prijevoza stvari u cestovnom transportu, između pojedinih mjesta u Bosni i Hercegovini **90 KM**

TAR. broj 14.

Za rješenje kojim se određuje ime, oznaka i pozivni znak broda:

1) domaćem pravnom ili fizičkom licu **1.600 KM**

2) stranom pravnom ili fizičkom licu **2.400 KM**

TAR. broj 15.

Za odobravanje, stranom pravnom ili fizičkom licu uplovljavanje u plovne puteve unutrašnjih i pomorskih voda Bosne i Hercegovine **2.400 KM**

TAR. broj 16.

Za odobravanje stranom pravnom ili fizičkom licu, upisa broda u Upisnik brodova:

1) manje od 2.000 NRT	400 KM
2) od 2.000 do 5.000 NRT	600 KM
3) od 5.000 do 15.000 NRT	800 KM
4) od 15.000 do 30.000 NRT	1.200 KM
5) od 30.000 do 50.000 NRT	1.600 KM
6) više od 50.000 NRT	2.400 KM

TAR. broj 17.

Za dozvolu, stranom pravnom ili fizičkom licu, obavljanje kabotažnih prijevoza putnika i stvari po unutrašnjim plovnim putevima i plovnom putu na moru Bosne i Hercegovine **2.000 KM**

TAR. broj 18.

Za rješenje kojim se odobrava prvi upis plovnih objekata unutrašnje i pomorske plovidbe u registar brodova odnosno očevidnik:

1) Za brodove, tegljače, potiskivače, putničke, mješovite brodove, tehničke brodove i druge plovne objekte	400 KM
2) za ostale plovne objekte, izuzev čamaca	280 KM
3) za čamce i plutajuće objekte	120 KM

Napomena:

Taksa po ovom tarifnom broju ne plaća se plovna javna plovila koja isključivo služe za službenu javnu svrhu.

TAR. broj 19.

Za rješenje o upisu i brisanju iz registracije brodova unutrašnje i pomorske plovidbe **400 KM**

7. Putne isprave i državljanstvo

TAR. broj 20.

Za zahtjeve za izdavanje putne isprave od strane Ministarstva civilnih poslova **2 KM**

TAR. broj 21.

Za zahtjev za izdavanje službenog pasoša

8 KM

TAR. broj 22.

Za zahtjev za prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine izjavom o odricanju od državljanstva Bosne i Hercegovine

640 KM

Napomena:

1. Taksa iz ovoga tarifnog broja plaća se u Bosni i Hercegovini u KM po službenom kursu na dan uplate.

2. Za članove uže porodice - bračni par i djeca, plaća se jedna taksa, a za punoljetnu djecu preko 23 godine starosti potrebno je dostaviti dokaze da su nezaposleni ili na redovnom školovanju.

8. Vanjska trgovina

TAR. broj 23.

Na izdana rješenja o registraciji stranih ulaganja član 5. tačka a (Zakona o politici direktnih stranih ulaganja - "Službeni glasnik BiH", broj 17/98) iznos takse od

40 KM

TAR. broj 24.

Na rješenja za carinjenje robe bez prelaska carinske linije (član 9. tačka 3. Zakona o spoljnotrgovinskoj politici - "Službeni glasnik BiH", broj 7/98) iznos takse od

40 KM

II - TAKSA NA SPISE I RADNJE DIPLOMATSKIH I KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA BOSNE I HERCEGOVINE

TAR. broj 25.

Za molbe i druge podneske diplomatskih i konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: DKP BiH)

2 KM

Napomena:

Taksa po ovom tarifnom broju plaća se za svaku upravnu radnju na zahtjev taksenog obaveznika, ako za tu radnju nije propisana posebna taksa.

TAR. broj 26.

Za putne isprave koje izdaju DKP BiH:

1) Za izdavanje putne isprave - pasoša	144 KM
2) Za izdavanje duplikata putne isprave - pasoša	288 KM
3) Za izdavanje putne isprave - pasoša za dijete	72 KM
4) Za izdavanje duplikata putne isprave za dijete	144 KM
5) Za izdavanje putnog lista	24 KM
6) Za upisivanje djeteta u pasoš roditelja	72 KM
7) Za upisivanje djeteta u putni list djeteta	12 KM

Napomena:

Lica koja imaju izbjeglički status plaćaju 50% propisane takse

TAR. broj 27.

Za vize koje izdaju DKP BiH

1) Za izdavanje jednokratne ulazno-izlazne ili tranzitne vize	16 KM
2) Za izdavanje višekratne ulazno-izlazne ili tranzitne vize do 90 dana	40 KM
3) Za izdavanje višekratne ulazno-izlazne ili tranzitne vize preko 90 dana	56 KM

TAR. broj 28.

Za sastavljanje oporuke u DKP BiH:

1) U prostorijama DKP BiH	80 KM
2) Izvan prostorija predstavništva	160 KM
3) Za sastavljanje akta o opozivu oporuke ili davanje nasljedničke izjave	40 KM

TAR. broj 29.

Za svaki prijepis ili kopiju, načinjenu u DKP BiH s ovjerom:

1) Za prvu stranicu	8 KM
2) Za svaku dalju stranicu	4 KM

TAR. broj 30.

Za ovjeru potpisa na ispravi:

1) Za ovjeru potpisa građanina ili pravnog lica na ispravi	16 KM
2) Za ovjeru potpisa roditelja na punomoćju	24 KM

Napomena:

Taksa po ovom tarifnom broju plaća se za ovjeru svakog potpisa na ispravi izuzev ovjera potpisa roditelja.

TAR. broj 31.

Za ovjeru izjave sačinjene od strane DKP BiH:

1) Izjava	40 KM
2) Izjava o priznavanju oćinstva	80 KM

TAR. broj 32.

Za ovjeru potpisa na zahtjev za primanje u državljanstvo Bosne i Hercegovine **480 KM**

TAR. broj 33.

Za ovjeru potpisa na zahtjevu za otpust iz državljanstva Bosne i Hercegovine **240 KM**

TAR. broj 34.

Za izjavu o odricanju iz državljanstva Bosne i Hercegovine **400 KM**

TAR. broj 35.

Za uvjerenja, potvrde izvode iz matičnih knjiga ili sprovodnice za prijenos umrlog lica, koje izdaje DKP BiH, ako nije drugaćije propisano **40 KM**

III - TAKSE NA SPISE I RADNJE ZA STICANJE I ODRŽAVANJE PRAVA INDUSTRIJSKOG VLASNIŠTVA

Administrativne takse za spise i radnje pred Institutom za intelektualnu svojinu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) iznose u KM, i to:

1. Patenti

Tar. broj 36.

(UKLUČUJE OBJAVLJIVANJE I PRVE DVIJE GODINE ODRŽAVANJA)

a) Za prijavu patenta	8 KM
b) Za svaku stranicu sadržaja prijave više od trideset stranica	1 KM
c) Za svaki patentni zahtjev više od desetog	1 KM

Napomena:

- a) Fizička lica - podnosioci prijave koji su ujedno pronalazači, plaćaju administrativnu taksu (u daljem tekstu: taksa) iz ovog tar. broja u iznosu umanjenom za 50%
- b) Članovi registrovanih udruženja inovatora s teritorije BiH plaćaju taksu iz ovog tar. broja u iznosu umanjenom za 90%

Tar. broj 37.

a) Za zahtjev za priznanje patenta sprovođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta	48 KM
b) Za zahtjev za priznanje patenta na osnovu prihvaćenih podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta	40 KM
c) Za zahtjev za odlaganje sprovođenja postupka potpunog ispitivanja prijave patenta i dodjelu konsenzualnog patenta	8 KM
d) Za prigovor na zahtjev za dodjelu konsenzualnog patenta	80 KM
e) Za zahtjev za priznanje patenta sprovođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta ako je zahtjev podnesen povodom prigovora na zahtjev za dodjelu konsenzualnog patenta	32 KM

Tar. broj 38.

Za objavljivanje zahtjeva za odlaganje sprovođenja postupka potpunog ispitivanja prijave patenta i dodjelu konsenzualnog patenta **8 KM**

Tar. broj 39.

Za održavanje patenta:

a) I godina	5 KM* ova tarifa se odnosi samo na prijave podnesene do 31. 12. 2010. godine
b) II godina	5 KM ** ova tarifa se odnosi samo na prijave podnesene do 31. 12. 2010. godine
c) III godina	8 KM
d) IV godina	16 KM
e) V godina	24 KM

- f) VI godina **32 KM**
- g) VII godina **40 KM**
- h) VIII godina **48 KM**
- i) IX godina **56 KM**
- j) X godina **64 KM**
- k) XI godina **80 KM**
- l) XII godina **96 KM**
- m) XIII godina **112 KM**
- n) XIV godina **128 KM**
- o) XV godina **144 KM**
- p) VI godina **160 KM**
- r) XVII godina **176 KM**
- s) XVIII godina **192 KM**
- t) XIX godina **208 KM**
- u) XX godina **224 KM**

Za održavanje patenta ako je izdata svjedodžba o dodatnoj zaštiti:

- a) XXI godina **640 KM**
- b) XXII godina **800 KM**
- c) XXIII godina **960 KM**
- d) XXIV godina **1.120 KM**
- e) XXV godina **1.280 KM**

Napomena:

- a) Fizička lica - podnosioci prijave koji su ujedno i pronalazači, plaćaju taksu iz ovog tar. broja u iznosu umanjenom za **50%**.
- b) Takse za održavanje prava iz proširenog evropskog patenta, odnosno evropskog patenta plaćaju se Institutu za godine koje slijede poslije godine u kojoj je podatak o priznanju evropskog patenta objavljen
- c) Ako godišnja taksa iz ovog tar. broja nije plaćena u roku, može da se plati u **50%** naknadnom 6-mjesečnom roku, i to u iznosu redovne takse uvećane za

Tar. broj 40.

1. Za rješenje po zahtjevu:

- a) za upisivanje u registar prenosa prava **24 KM**
- b) za upisivanje u registar i prestanak važenja licence **48 KM**
- c) za upisivanje ostalih promjena u registre, izuzev za predstavnike **24 KM**
- 2. Za predlog za proglašavanje ništavnim rješenja o priznanju patenta **120 KM**
- 3. Za zahtjev za ponovno uspostavljanje prava **80 KM**
- 4. Za zahtjev za nastavak postupka **160 KM**

5. Za uvjerenje o pravu prvenstva **16 KM**

Napomena:

Fizička lica - podnosioci prijave koji su ujedno i pronalazači, plaćaju taksu iz tačke 5. ovog tar. broja u iznosu umanjenom za 50% ako je svrha podnošenje prijave PCT.

Tar. broj 41.

Za izvod iz registra **16 KM**

Tar. broj 42.

Za zahtjev za prijevremeno objavljivanje **40 KM**

Napomena:

Fizička lica - podnosioci prijave koji su ujedno i pronalazači, plaćaju taksu iz ovog tar. broja u iznosu umanjenom za **50%.**

Tar. broj 43.

Za zahtjev za upisivanje proširenog evropskog patenta, odnosno evropskog patenta u registar patenata **40 KM**

Tar. broj 44.

1. Za prosljeđivanje međunarodne prijave patenta (član 14. Pravilnika PCT) **8 KM**
2. Za određivanje broja MKP (Međunarodna klasifikacija patenata) **8 KM**
3. Za podnošenje zahtjeva za izdavanje svjedodžbe o dodatnoj zaštiti **160 KM**
4. Za zahtjev za ispravku ili dopunu zahtjeva za priznanje prava prvenstva **8 KM**

Tar. broj 45.

1. Za dodjelu patenta prema članu 41. Zakona o industrijskoj svojini (patent sa skraćenim trajanjem) **16 KM**
2. Za dodjelu patenta prema članu 44. Zakona o industrijskoj svojini **24 KM**

Napomena:

Ovaj tar. broj se odnosi samo na prijave podnesene do 31.12.2010. godine.

Tar. broj 46.

1. Za prijedlog za utvrđivanje da je dopunska prijava postala osnovna prijava patenta **24 KM**
2. Za prijedlog za utvrđivanje da je dopunski patent postao osnovni patent **24 KM**

Napomena:

Ovaj tar. broj se odnosi samo na prijave podnesene do 31.12.2010. godine.

Tar. broj 47.

Za zahtjev za pretvaranje prijave patenta u prijavu industrijskog dizajna **8 KM**

Napomena:

Ovaj tar. broj se odnosi samo na prijave podnesene do 31.12.2010. godine.

Tar. broj 48.

Za zahtjev za prekoredno ispitivanje **40 KM**

Napomena:

- a) Ovaj tar. broj se odnosi samo na prijave podnesene do 31.12.2010. godine.
- b) Fizička lica - podnosioci prijave koji su ujedno i pronalazači, plaćaju taksu iz ovog tar. broja u iznosu umanjenom za **50%**

2. Žigovi**Tar. broj 49.**

1. Za prijavu žiga i objavljivanje podataka o žigu u "Službenom glasniku Instituta":

a) Osnovna taksa **40 KM**

b) Dodatna taksa za svaku klasu robe i usluga više od tri klase međunarodne klasifikacije robe i usluga ustanovljene Ničanskim aranžmanom (Ničanska klasifikacija) **4 KM**

2. Za zahtjev za međunarodnu registraciju žiga **40 KM**

3. Za zahtjev za teritorijalno proširenje međunarodnog žiga **8 KM, po državi.**

4. Za zahtjev za sve ostale radnje prema Međunarodnoj kancelariji za intelektualnu svojinu - WIPO **80 KM**

4. Za zahtjev za pretvaranje međunarodne registracije u nacionalnu i obratno **40 KM**

Napomena:

Za prijavu kolektivnog žiga i žiga garancije takse iz ovog tar. broja plaćaju se u dvostrukom iznosu.

Tar. broj 50.

Za uređenje prijave žiga ako roba i usluge nisu klasifikovane prema Ničanskoj klasifikaciji:

a) po klasi	16 KM
b) po naznaci robe i usluge	8 KM

Tar. broj 51.

1. Za zahtjev za razdvajanje prijave žiga	40 KM
2. Za zahtjev za razdvajanje žiga	40 KM
3. Za izdvojenu prijavu	40 KM
4. Za izdvojeni žiga	40 KM
5. Za prigovor na objavljenu prijavu žiga	160 KM
6. Za mišljenje zainteresiranog lica	40 KM

Tar. broj 52.

Za održavanje prava na žig za period od 10 godina:

a) osnovna taksa	40 KM
b) dodatna taksa za svaku klasu robe i usluga više od tri klase Ničanske klasifikacije	8 KM

Napomena:

a) Za održavanje prava na kolektivni žig i žig garancije taksa iz ovog tar. broja plaća se u dvostrukom iznosu.

b) Ako taksa iz ovog tar. broja nije plaćena u zakonskom roku, može da se plati u roku od šest mjeseci nakon isteka datuma važenja žiga, i to u iznosu redovne takse uvećane za 50%.

Tar. broj 53.

Za rješenje po zahtjevu za upisivanje promjena u registar, i to:

a) promjene imena i/ili adrese	16 KM
b) prenos žiga, odnosno prava iz prijave	24 KM
c) upisivanje i prestanak važenja licence, podlicence, franšize, zaloge	48 KM
d) za zahtjev za ograničenje popisa robe i/ili usluga	16 KM

Tar. broj 54.

Za rješenje po zahtjevu:

a) za proglašavanje ništavnim rješenja o priznanju žiga	160 KM
b) za prestanak žiga zbog nekorišćenja	160 KM
Za zahtjev za ponovno upisivanje žiga u registar	160 KM

Tar. broj 55.

Za uvjerenje o pravu prvenstva	16 KM
Za izvod iz registra	8 KM

Tar. broj 55.

Za zahtjev da se u slučaju spora u vezi sa povredom prava prijava žiga ispita po hitnom postupku, i to za:

a) u slučaju sudskog spora ili pokrenutog inspekcijskog nadzora ili carinskog postupka	80KM
b) ako je, saglasno drugim propisima, neophodno da se izvrši hitna registracija u određenom roku	80 KM

3. Industrijski dizajn

Tar. broj 56.

Za prijavu industrijskog dizajna i objavljivanje podataka iz prijave u "Službenom glasniku Instituta":

a) osnovna taksa	24 KM
b) dodatna taksa za svaki industrijski dizajn kod višestruke prijave	16 KM

Napomena:

Podnosilac prijave, koji je ujedno i autor, plaća taksu iz ovog tar. broja u iznosu umanjenom za	50%.
--	-------------

Tar. broj 57.

Za zahtjev za međunarodno registrovanje industrijskog dizajna	40 KM
---	--------------

Tar. broj 58.

Za održavanje industrijskog dizajna u važnosti za prvih pet godina:

a) osnovna taksa za jedan industrijski dizajn	40 KM
b) dodatna taksa za svaki sljedeći industrijski dizajn kod višestruke prijave	16 KM

Napomena:

Podnosilac prijave, koji je ujedno i autor, plaća taksu iz ovog tar. broja u iznosu umanjenom za 50%

Tar. broj 59.

Za zahtjev za produženje važenja industrijskog dizajna za period od pet godina:

a) osnovna taksa za jedan industrijski dizajn	80 KM
b) dodatna taksa za svaki sljedeći industrijski dizajn kod višestruke prijave	24 KM

Napomena:

Podnosilac prijave, koji je ujedno i autor, plaća taksu iz ovog tar. broja u iznosu umanjenom za 50%

Tar. broj 60.

1. Za zahtjev za razdvajanje višestruke prijave industrijskog dizajna	32 KM
2. Za izdvojenu prijavu industrijskog dizajna	48 KM
3. Za zahtjev za razdvajanje registrovanog industrijskog dizajna	40 KM
4. Za izdvojenu registraciju industrijskog dizajna	56 KM

Tar. broj 61.

1. Za prigovor na objavljenu prijavu industrijskog dizajna	160 KM
2. Za mišljenje zainteresiranog lica	80 KM

Tar. broj 62.

Za rješenje po zahtjevu za upisivanje promjena u registar, i to:

a) promjene imena i/ili adrese	8 KM
b) prijenos industrijskog dizajna, odnosno prava iz prijave	24 KM
c) upisivanje i prestanak važenja licence, podlicence, franšize	48 KM
d) upisivanje i prestanak zaloge	64 KM

Tar. broj 63.

1. Za predlog za proglašavanje ništavnim rješenja o priznanju industrijskog dizajna priznatog na osnovu nacionalne prijave	160 KM
2. Za predlog za proglašavanje ništavnim rješenja o priznanju industrijskog dizajna na osnovu međunarodne registracije sa učinkom u BiH	240 KM

Napomena:

Predlagač plaća taksu iz tačke 2. ovog tar. broja zbog dodatnih troškova u vezi sa obavještenjem Međunarodnoj kancelariji o poništenju ako je učinak međunarodne registracije poništen u BiH.

Tar. broj 64.

1. Za zahtjev za pretvaranje prijave industrijskog dizajna u prijavu patenta, odnosno konsenzualnog patenta **8 KM**
2. Za izdavanje uvjerenja o pravu prvenstva:
 - a) za jedan primjerak uvjerenja **16 KM**
 - b) za svaki dodatni primjerak uvjerenja **8 KM**
3. Za izdavanje izvoda iz registra:
 - a) za jedan primjerak izvoda **16 KM**
 - b) za svaki dodatni primjerak izvoda **8 KM**
4. Za zahtjev stranke u postupku, odnosno podnosioca prijave za rješavanje prijave u hitnom postupku u slučaju sudskog spora, pokrenutog inspekcijskog nadzora ili carinskog postupka **40 KM**

4. Geografska oznaka i ime porijekla

Tar. broj 65.

1. Za zahtjev za registrovanje geografske oznake ili imena porijekla **80 KM**
2. Za zahtjev za upisivanje promjene imena i/ili adrese podnosioca ili nosioca prijave prava geografske oznake ili imena porijekla, ovlašćenog korisnika geografske oznake ili imena porijekla **16 KM**
3. Za predlog za proglašavanje ništavnim rješenja o registrovanju geografske oznake ili imena porijekla, odnosno rješenja o priznanju statusa ovlašćenog korisnika geografske oznake ili imena porijekla **160 KM**
4. Za zahtjev za priznanje statusa ovlašćenog korisnika geografske oznake ili imena porijekla* (samo za ovlašćene korisnike koji su pravna lica) **8 KM**
5. Za izvod iz registra geografskih oznaka ili imena porijekla **8 KM**
6. Za zahtjev za produženje važenja statusa ovlašćenog korisnika geografske oznake ili imena porijekla **8 KM**
7. Za zahtjev za pretvaranje imena porijekla u prijavu geografske oznake, statusa ovlašćenog korisnika i obratno **40 KM**
8. Za prigovor zainteresiranog lica na objavu prijave imena porijekla odnosno geografske oznake **160KM**

9. Za zahtjev za hitno ispitivanje prijave za priznanje statusa ovlašćenog korisnika geografske oznake ako je podnesen zahtjev za međunarodnu registraciju i ako je saglasno drugim propisima neophodno u određenom roku izvršiti registraciju geografske oznake **40 KM**

10. Za zahtjev za ukidanje rješenja o priznanju statusa ovlašćenog korisnika geografske oznake **80 KM**

5. Topografija integrisanih kola

Tar. broj 66.

1. Za zahtjev za priznanje prava zaštite topografije **80 KM**

2. Za rješenje po zahtjevu za upisivanje promjena u registar, i to:

a) promjene imena i/ili adrese **8 KM**

b) prenos registrovanog prava, odnosno prava iz prijave **24 KM**

c) upisivanje licence i zaloge **40 KM**

3. Za prijedlog za proglašavanje ništavnim rješenja o priznanju prava zaštite Topografije **120 KM**

4. Za izvod iz registra topografije integrisanog kola **16 KM**

6. Žalba

Tar. broj 67.

Za žalbu Komisiji za žalbe instituta **80 KM**

Napomena:

Za rješenje doneseno po žalbi taksa se ne plaća.

7. Objavljivanje u "Službenom glasniku Instituta"

Tar. broj 68.

1. Za objavljivanje prijave patenta u "Službenom glasniku Instituta" **12 KM**

*Ovaj tar. broj se odnosi samo na prijave podnesene do 31.12.2010.

2. Za objavljivanje podataka o priznatom patentu, odnosno konsenzualnom patentu u "Službenom glasniku Instituta" **16 KM**

3. Za objavljivanje izmijenjenih patentnih zahtjeva nakon prigovora **8 KM**

4. Za objavljivanje žiga i objavljivanje produženja važenja žiga u "Službenom glasniku Instituta" **8 KM**

5. Za objavljivanje registrovanog industrijskog dizajna u "Službenom glasniku Instituta":

a) do tri prikaza jednog industrijskog dizajna	8 KM
b) za svaki sljedeći prikaz jednog industrijskog dizajna	4 KM
c) za eventualno objavljivanje opisa karakterističnih osobnosti i obilježja industrijskog dizajna	8 KM
6. Za objavljivanje registrovane geografske oznake ili imena porijekla	8 KM
7. Za objavljivanje podataka o promjenama u registrima prijava i priznatih prava koje vodi Institut	8 KM

*Napomena: Podaci o promjeni predstavnika u registru prava se ne objavljuju.

8. Predstavnicima za zaštitu industrijske svojine

Tar. broj 69.

a) Stručni ispit za predstavnika	160 KM
b) Popravni ispit za predstavnika	200 KM
c) Upisivanje u registar predstavnika	240 KM
d) Upisivanje promjena podataka u registru predstavnika	12 KM
e) Obnavljanje upisivanja u registar predstavnika za svaku godinu	40 KM

9. Pretraživanje baza podataka

Tar. broj 70.

1. Pretraživanje baza podataka prijavljenih i priznatih žigova za verbalni znak po kriterijumu identičnosti - po jednom upitu	8 KM
2. Pretraživanje baza podataka prijavljenih i priznatih žigova za verbalni znak po kriterijumu sličnosti - po jednom upitu:	
a) ako su klase robe i usluga naznačene po Ničanskoj klasifikaciji	16 KM
b) ako klase robe i usluga nisu naznačene	80 KM
3. Pretraživanje baza podataka prijavljenih i priznatih žigova za figurativni znak - po jednom upitu:	
a) ako su klase robe i usluga naznačene prema Ničanskoj klasifikaciji	16 KM
b) ako klase robe i usluga nisu naznačene	80 KM
c) pretraživanje baza podataka prijavljenih i priznatih žigova po podnosiocu/nosiocu - po jednom upitu	16 KM
d) pretraživanje baza podataka prijavljenih i priznatih žigova po posebno definisanom upitu	40 KM
4. Pretraživanje baza podataka prijava i priznatih patenata - po jednom kriterijumu	8 KM

(svaki upit sa separatorom "or" smatra se dodatnim kriterijumom)

5. Za zahtjev za izradu izvještaja o stanju tehnike **40 KM**

6. Pretraživanje prijavljenih i registrovanih industrijskih dizajna u BiH po kriterijumima:

a) izgled industrijskog dizajna	40 KM
b) naziv predmeta zaštite (dizajn)	24 KM
c) bibliografski podaci o podnosiocu/nosiocu prava ili autoru	8 KM

7. Pretraživanje međunarodno registrovanih industrijskih dizajna sa učinkom u BiH po kriterijumima:

a) izgled industrijskog dizajna	64 KM
b) naziv predmeta zaštite (dizajna)	40 KM
c) bibliografski podaci o nosiocu prava ili autoru	8 KM

10. Štampanje patentnog spisa, isprave o priznatom pravu i ostale radnje i spisi

Tar. broj 71.

1. Štampanje patentnog spisa	16 KM
2. Štampanje isprave o patentu	16 KM
3. Štampanje isprave o žigu	16 KM
4. Štampanje isprave o geografskoj oznaci ili imenu porijekla	16 KM
5. Štampanje isprave o industrijskom dizajnu	16 KM
6. Štampanje isprave o topografiji integrisanog kola	16 KM
7. Za zaključak po predlogu za povrat u prijašnje stanje	24 KM
8. Za zahtjev za produženje roka koji se određuje u toku postupka	12 KM
9. Za upisivanje promjene predstavnika u registru prijava i priznatih prava ili upis novog predstavnika za određenu radnju	16 KM
10. Za potvrde, duplikate dokumenata i uvjerenja o podacima u vezi sa prijavljenim i priznatim pravima	8 KM
11. Na molbe, predloge i druge zahtjeve ako ovom tarifom nisu propisane druge takse	8 KM
12. Fotokopiranje dokumenata koji su vezani za prijavljena i priznata prava industrijske svojine (jedna stranica)	1 KM

IV - TAKSE NA SPISE I RADNJE U PODRUČJU CERTIFIKOVANJA

TAR. broj 72.

Za certifikate i potvrde o usklađenosti proizvoda	36 KM
---	--------------

TAR. broj 73.

Za odobrenje za korištenje znaka usklađenosti proizvoda	24 KM
---	--------------

TAR. broj 74.

Za rješenje o ovlaštenju lica za obavljanje poslova ispitivanja, certifikovanja i inspekcije proizvoda **32 KM**

V - TAKSE NA SPISE I RADNJE U PODRUČJU METROLOGIJE

TAR. broj 75.

Za potvrdu o ispunjavanju metroloških i drugih uslova za mjerila **56 KM**

TAR. broj 76.

Za rješenje o imenom znaku proizvođača predmeta od plemenitih metala **56 KM**

VI - TAKSE ZA SPISE I RADNJE U PODRUČJU AKREDITOVANJA

TAR. broj 77.

Za izdavanje akreditacije ili druge isprave kojom se utvrđuje kompetentnost za obavljanje određenih zadataka u području ocjenjivanja usklađenosti **40 KM**

VII - TAKSE NA SPISE I RADNJE U POSTUPKU INDIREKTOG OPOREZIVANJA

TAR. broj 78.

Za zahtjeve, molbe, prijedloge, prijave, podneske, ako u ovoj glavi nije propisana druga taksa **5 KM**

TAR. broj 79.

Za žalbu protiv rješenja **5 KM**

Napomena:

Za rješenja po žalbi ne plaća se taksa.

TAR. broj 80.

Za ostala uvjerenja i potvrde u postupku indirektnog oporezivanja, ako nije drugačije propisano **5 KM**

TAR. broj 81.

Za ovjeravanje fotokopije službenih akata ili drugih isprava, da su vjerne originalu **2 KM**

TAR. broj 82.

Za ovjeravanje fotokopije službenih akata ili drugih isprava, da su za opomenu kojom se neko poziva da plati dužnu taksu **2 KM**

VIII - TAKSE ZA USLUGE ARHIVA BOSNE I HERCEGOVINE

TAR. broj 83.

Registratursko sređivanje arhivske građe i izdavanje bezvrijednog registraturskog materijala, u zavisnosti od smještaja, stepena sređenosti, očuvanosti i sl., po dužnom metru **64-80 KM**

TAR. broj 84.

Preuzimanje nesređene, nepopisane i rasute građe, po dužnom metru **64-80 KM**

TAR. broj 85.

Aktivnosti koje nisu obuhvaćene po bruto satu Godišnjim planom rada, a po angažovanog zahtjevu korisnika za: izradu zaposlenika Arhiva liste kategorija, stručni nadzor i uputstva, vođenje evidencija

TAR. broj 86.

Prevod sa stranog jezika istražene arhivske građe, po jednoj stranici **8 KM**

TAR. broj 87.

Arhiva iz fondova i zbirke, u upravnim stvarima kao dokazi:

- a) uvjerenja **12 KM**
- b) potvrde i obavještenja **4 KM**
- c) ovjerene kopije **4 KM**

IX - TAKSE ZA IZDAVANJE OBRAZACA I RADNJE U POSTUPCIMA SA STRANCIMA

TAR. broj 88.

(1) U postupcima sa strancima utvrđuju se sljedeće takse:

- a) Za prijavu boravišta u Službi za poslove sa strancima ili policiji koju lično vrše stranac ili fizičko lice kod kojeg je stranac u posjeti **8 KM**
- b) Za ovjeru knjige stranih gostiju **40 KM**

s) Za ovjeru pozivnog pisma kada je pozivalac pravno lice	40 KM
d) Za ovjeru pozivnog pisma kada je pozivalac fizičko lice	16 KM
e) Za produženje vize u zemlji	80 KM
f) Za izdavanje odobrenja/produženja privremenog boravka	120 KM
g) Za izdavanje odobrenja stalnog boravka	160 KM
h) Za izmjenu rješenja o privremenom i stalnom boravku	16 KM
i) Za izdavanje potvrde o prijavi rada za stranca iz člana 77. stav (1) tač. a), b), e), f), g), h), i), j), k) i m) i stav (2) Zakona o strancima	80 KM
j) Za izdavanje potvrde o prijavi rada za stranca iz člana 77. stav (1) tač. c) i d) Zakona o strancima	4 KM
k) Za ukidanje/skraćenje perioda zabrane ulaska i boravka u BiH	160 KM
l) Za izdavanje lične karte za stranca	40 KM
m) Za izdavanje potvrde o gubitku putne isprave	16 KM
n) Za izdavanje putnog lista za stranca	40 KM

(2) Od takse po ovom tarifnom broju za izdavanje odobrenja privremenog boravka i/ili za izdavanje putnog lista za stranca oslobođeni su stranci: žrtve organizovanog kriminala, odnosno trgovine ljudima koji imaju odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga u Bosni i Hercegovini ili stranci kojima je odobren izbjeglički status ili humanitarni boravak zbog primjene principa zabrane vraćanja ili privremeni prihvata u slučajevima masovnog priliva ili stranci koji su odustali od zahtjeva za azil u Bosni i Hercegovini ili stranci koji su u postupku izvršenja mjere prisilnog udaljenja iz Bosne i Hercegovine ukoliko njihove troškove snosi Bosna i Hercegovina.

(3) Od takse po ovom tarifnom broju oslobođeni su stranci kojima je odobren privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga, a na osnovu odluke Savjeta ministara Bosne i Hercegovine koja je donesena u skladu sa članom 58. stav (2) tačka d) Zakona o strancima ("Službeni glasnik BiH", br. 88/15 i 34/21) za:

- a) prijavu boravišta u Službi za poslove sa strancima ili policiji koju lično vrše stranac ili fizičko lice kod kojeg je stranac u posjeti,
- b) za izdavanje odobrenja/produženja privremenog boravka i
- c) za izdavanje potvrde o prijavi rada za stranca iz člana 77. Zakona o strancima.

X - TAKSE ZA UPIS U REGISTAR IZVOZNIKA I UVOZNIKA DUVANSKIH PROIZVODA, REGISTAR VELEPRODAJE DUVANSKIH PROIZVODA, REGISTAR MARKI DUVANSKIH PROIZVODA KOJI SU STAVLJENI U PROMET U BOSNI I HERCEGOVINI I KLASIFIKACIJU DUVANSKIH PROIZVODA U GRUPE A, B I C

TAR.broj 89.

U postupcima za upis u Registar izvoznika i uvoznika duvanskih proizvoda, Registar veleprodaje duvanskih proizvoda, Registar marki duvanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini i za klasifikaciju duvanskih proizvoda u grupe A, B i C, utvrđuju se sljedeće takse:

- a) Za upis izvoznika u Registar izvoznika i uvoznika duvanskih proizvoda 80,00 KM, a za upis uvoznika 120.000,00 KM;
- b) Za upis u Registar veleprodaje duvanskih proizvoda 120.000,00 KM;
- c) Za upis u Registar marki cigareta i duvanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini 200,00 KM;
- d) Za brisanje iz Registra izvoznika i uvoznika duvanskih proizvoda prije isteka roka prethodno izdatog rješenja za izvoznike 80,00 KM, a za uvoznike 800,00 KM;
- e) Za brisanje iz Registra veleprodaje duvanskih proizvoda prije isteka roka prethodno izdatog rješenja 800,00 KM;
- f) Za brisanje iz Registra marki duvanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini prije isteka roka prethodno izdatog rješenja 80,00 KM;
- g) Za klasifikaciju duvanskih proizvoda u grupe A, B i C 2.400,00 KM;
- h) Za svaku dodatnu marku cigareta, u istovremeno podnesenom zahtjevu, koje imaju istu recepturu, a drugu gramažu je 800,00 KM

XI - TAKSE ZA RADNJE U POSTUPKU PRED KANCELARIJOM ZA NADZOR I AKREDITACIJU

TAR. broj 90.

Za upis u evidenciju ovjerilaca kod Kancelarije za nadzor i akreditaciju

400 KM.

XII - TAKSE NA SPISE I RADNJE ZA UPIS U REGISTRE UDRUŽENJA, FONDACIJA BOSNE I HERCEGOVINE, STRANIH MEĐUNARODNIH UDRUŽENJA I FONDACIJA I DRUGIH NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

TAR. broj 91.

- a) na zahtjev za upis u registar udruženja **160,00 KM;**
- b) na zahtjev za upis u registar fondacija **160,00 KM;**
- c) na zahtjev za upis u registar stranih međunarodnih udruženja i fondacija i drugih neprofitnih organizacija **160,00 KM;**
- d) na zahtjev za upis promjena u registru udruženja i fondacija i stranih međunarodnih udruženja i fondacija i drugih neprofitnih organizacija **40,00 KM;**
- e) na zahtjev za upis brisanja iz registra udruženja i fondacija i stranih međunarodnih udruženja i fondacija i drugih neprofitnih organizacija **8,00 KM;**
- f) na zahtjev za izdavanje izvoda iz registra **16,00 KM;**
- g) na zahtjev za izdavanje prijepisa rješenja **16,00 KM.**

XIII - TAKSE NA SPISE I RADNJE ZA UPIS U REGISTAR PRAVNIH LICA KOJE OSNIVAJU INSTITUCIJE BOSNE I HERCEGOVINE

TAR. broj 92.

- a) na zahtjev za upis u registar **160,00 KM;**
- b) na zahtjev za upis promjena u Registru **160,00 KM;**
- c) na zahtjev za upis brisanja iz Registra **160,00 KM;**
- d) na zahtjev za izdavanje izvoda iz Registra **16,00 KM;**
- e) na zahtjev za izdavanje prepisa Rješenja **16,00 KM.**

XIV - TAKSE NA SPISE I RADNJE ZA UPIS U REGISTAR CRKAVA I VJERSKIH ZAJEDNICA, NJIHOVIH SAVEZA I ORGANIZACIONIH OBLIKA U BOSNI I HERCEGOVINI

TAR. broj 93.

- a) na zahtjev za upis u registar Subjekta upisa **40,00 KM;**
- b) na zahtjev za upis promjena u Registru **40,00 KM;**
- c) na zahtjev za upis brisanja iz Registra **40,00 KM;**

d) na zahtjev za izdavanje izvoda iz Registra **8,00 KM**;

e) na zahtjev za izdavanje prijepisa Rješenja **8,00 KM**.

XV - TAKSA NA SPISE I RADNJE ZA ODOBRENJE UPOTREBE NAZIVA BOSNE I HERCEGOVINE

TAR. broj 94.

a) na zahtjev za odobrenje upotrebe naziva Bosne i Hercegovine **160,00 KM**.

XVI - TAKSA NA SPISE I RADNJE ZA POTVRĐIVANJE REPREZENTATIVNOG SINDIKATA

TAR. Broj 95.

a) na zahtjev za potvrđivanje reprezentativnog sindikata **160,00 KM**.

**XVII - TAKSA NA SPISE I RADNJE ZA PRIZNAVANJE I OSLOBAĐANJE OD POLAGANJA
STRUČNOG UPRAVNOG ISPITA NA NIVOU BOSNE I HERCEGOVINE**

TAR. Broj 96.

a) na zahtjev za priznavanje ili oslobađanje od polaganja stručnog upravnog ispita **40,00 KM**

b) na zahtjev za izdavanje prepisa rješenja ili uvjerenja **16,00 KM**.

OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA O ADMINISTRATIVNIM TAKSAMA

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III. 1. tačka e) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija BiH finansiranje institucija i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, a Parlamentarna Skupština BiH, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovorna je za odlučivanje o izvorima i iznosu sredstava za funkcionisanje institucija Bosne i Hercegovine i za međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Predloženim Zakonom o administrativnim taksama propisuje se obaveza donošenja kriterija za određivanje visine taksi čime će se doprinijeti donošenju taksi na transparentan način i spriječiti će se samovoljno određivanje visine taksi od strane pojedinih institucija.

Također, prije donošenja Tarife administrativnih taksi potrebno je provesti javne konsultacije kako bi se utvrdilo da li su se prilikom donošenja Tarife ispoštovala načela utvrđena prema teoriji javnih finansija: proporcionalnost visine takse i usluge, proporcionalnost visine takse sa ekonomskom snagom države, neophodnost, broj taksi i vezanost za troškove koje organi imaju pri pružanju usluga.

Donošenjem novog Zakona i Tarife ispunit će se i obaveza smanjenja parafiskalnih nameta, s ciljem rasterećenja poslovnog ambijenta, a koja je definirana u tački 9. **Reformske agende za period 2015-2018.** Također, ispunit će se obaveza iz tačke 11. **Pisma namjere MMF-u** u kojem su se Vlade entiteta i Vijeće ministara obavezali razraditi planove za smanjenje parafiskalnih nameta.

Ključna izmjena u odnosu na postojeći zakon je **brisanje člana 3a Zakona** kojim je data nadležnost Vijeću ministara Bosne i Hercegovine da može, kada to bude smatrao potrebnim, a u svrhu podmirenja troškova koji nastanu u radu ministarstva, pored taksi koje su već predviđene ovim zakonom utvrditi dodatne administrativne takse.

Istim članom je propisano da nadležno ministarstvo može povećati i smanjiti administrativne takse koje su prethodno predviđene ovim zakonom. Iznos takvih dodatnih odnosno izmijenjenih administrativnih taksi koje se mogu uvesti mora biti razuman. Dodatne odnosno izmijenjene administrativne takse iz prethodnog stava uvode se odnosno mijenjaju podzakonskim aktima koje u propisanoj formi donosi dato nadležno ministarstvo.

Vijeće Ministara i njegova ministarstva nekoliko puta su iskoristila to pravo i svojim odlukama **su uvodili nove takse, i povećavali postojeće.** Mada imaju pravo i da smanje takse to do sada nisu uradili.

Učešće organa uprave (izvršne vlasti) u vršenju normativne funkcije, može da bude dvojakog karaktera, bilo da se organi uprave pojavljuju kao inicijatori i stručno tehnička služba predlaganja i pripreme zakona, bilo kroz donošenje podzakonskih normativnih akata za čije je donošenje ovlaštena. Znači izvršna vlast predlaže nacрте zakona, koje izrađuju njena stručno-tehnička tijela, te donosi provedbene normativne akte (pravilnike, uputstva, odluke i sl.).

U slučaju gore navedenih odredbi definitivno se radi o **delegiranju zakonodavne funkcije upravnom tijelu**. Svaki državni organ, organizacija ili pojedinac koji ima javna ovlaštenja, vrše svoje poslove na osnovu i u okviru ustava i zakona. Skupština ne bi mogla organima uprave, pojedinim svojim zakonima davati ovlaštenja da regulišu društvene odnose u materijalnom smislu. Zakon bi mogao ovlastiti organ uprave, samo da donesu propise kojima se određuje način provođenja zakona.

Vlada je izvršni dio državne vlasti čija je funkcija izvršavanje zakona koje donosi parlament. Radi ostvarenja takve uloge vlada donosi uredbе i druge opće normativne akte u kojima se preciziraju i konkretiziraju odredbe zakona, čime se omogućuje primjena zakona.

Opći pravni akti vlade donose se prevashodno radi izvršavanja zakona, tj radi „približavanja“ zakona o upravi i sudstvu.

Navedene odredbe su vrlo sporne sa aspekta Ustavnosti i zakonitosti, jer se podzakonskim aktom ne može mijenjati dio zakona. Činjenica je da u BiH postoji izuzetno komplikovan i spor sistem donošenja odluka. Tačno je i da bi izmjena tarife trajala, možda, i nekoliko godina. Međutim, za rješavanje te vrste problema postoje druga rješenja. Vrlo osnovano se može postaviti pitanje, da li se navedenim odredbama, narušava ustavni princip podjele vlasti na skupštinsku (predstavničku), izvršnu i sudsku. Zato mislimo da bi ocjenu takve delegacije ovlaštenja trebao dati Ustavni sud BiH. U najmanju ruku bi se ovim trebali pozabaviti ustavni stručnjaci.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

GENERALNO OBRAZLOŽENJE

Administrativne takse u BiH propisane su Zakonom administrativnim taksama ("Sl. glasnik BiH", br. 16/2002, 19/2002, 3/2004, 8/2006, 76/2006, 13/2007 - dr. odluka, 76/2007, 3/2008 - dr. odluka, 42/2008 - dr. odluka, 3/2010 - dr. odluka, 98/2012, 15/2014 - dr. odluka, 78/2014 - dr. odluka, 32/2017 - dr. odluka, 62/2017 - dr. odluka 53/2017 - dr. odluka, 73/2017 - dr. odluka, 68/2019 - dr. odluka, 18/2020 - dr. odluka i 30/2022 - dr. odluka).

Sastavni dio Zakona je Tarifa administrativnih taksi koja se sastoji od XVII poglavlja (Taksa za spise i radnje institucija BiH, Taksa na spise i radnje diplomatskih i konzularnih predstavništava BiH, Takse na spise i radnje za sticanje i održavanje prava industrijskog vlasništva, Takse na spise i radnje u području certifikovanja, Takse na spise i radnje u području metrologije, Takse za spise i radnje na području akreditovanja, Takse na spise i radnje u postupku indirektnog oporezivanja, Takse za usluge arhiva BiH, Takse za spise i radnje u postupku javnih nabavki, Takse za izdavanje obrazaca i radnje u postupcima sa strancima, Takse za upis u registar izvoznika i uvoznika duvanskih proizvoda, registar veleprodaje duvanskih proizvoda, registar marki duvanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i Hercegovini i klasifikaciju

duvanskih proizvoda u grupe A, B I C, Takse za radnje u postupku pred kancelarijom za nadzor i akreditaciju, takse na spise i radnje za upis u registre udruženja, fondacija Bosne i Hercegovine, stranih međunarodnih udruženja i fondacija i drugih neprofitnih organizacija, Takse na spise i radnje za upis u registar pravnih lica koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine, Takse na spise i radnje za upis u registar crkava i vjerskih zajednica, njihovih saveza i organizacionih oblika u Bosni i Hercegovini, Taksa na spise i radnje za odobrenje upotrebe naziva Bosne i Hercegovine, Taksa na spise i radnje za potvrđivanje reprezentativnog sindikata i Taksa na spise i radnje za priznavanje i oslobađanje od polaganja stručnog upravnog ispita na nivou Bosne i Hercegovine).

Ukupan broj tarifnih brojeva je 113, a ukupan broj taksi je 316.

Prilikom određivanja visine administrativnih taksi moraju se poštivati sljedeća načela, koja su utvrđena prema teoriji javnih finansija:

- visina takse treba biti vezana za troškove koje organi imaju pri pružanju usluga
- visina takse treba da odgovara visini primljenih koristi pojedinca
- visina takse treba da bude proporcionalna ekonomskoj snazi države
- u obzir se mora uzeti i neophodnost uvođenja taksi, kao i njihov broj.

Direktivom 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. decembra 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu propisano je da države u svrhu pojednostavljenja administrativnih postupaka i formalnosti trebaju uzeti u obzir neophodnost, broj, duplikacije, trošak i jasnoću svakog postupka i usluge, te poteškoće koje bi se mogle prouzrokovati postupcima i uslugama. Direktiva propisuje da bi naknada koja se određuje za usluge trebala biti proporcionalna s troškovima procedura i formalnosti.¹

Također, praksa zemalja Evropske unije je da se takse ukidaju, a da se troškovi koji se finansiraju iz naplate taksi finansiraju iz poreza.

Međutim, uzimajući u obzir ekonomsku situaciju naše zemlje i visinu administrativnih taksi možemo zaključiti da takse nisu proporcionalne ekonomskoj snazi države. Na osnovu izvršene uporednopravne analize zakonodavstava zemalja u okruženju došli smo do zaključka da BiH ima najviše takse u regionu, **a najniži BDP i prosječnu plaću**. Odnos prosječnih plaća i BDP-a prikazat ćemo u tabeli u nastavku.

Država	Prosječna neto plaća (april 2022.) ²	BDP po glavi stanovnika (za 2021. godinu)
Hrvatska ³	1903 KM (7.547 kuna)	28.785 KM
Srbija ⁴	1189 KM (73.012 dinara)	15.732 KM

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0123&from=NL>, str. 166, datum preuzimanja: 17.08.2018. godine

² <https://www.cbbh.ba/CurrencyExchange/> (konverzija u konvertibilne marke izvršena je na osnovu kursne liste za dan 22.06.2022. godine)

³ Državni zavod za statistiku - Republika Hrvatska. Dostupno na: <https://www.dzs.hr/>

⁴ Republički zavod za statistiku Srbije. Dostupno na: <http://www.stat.gov.rs/>

Crna Gora⁵	1382 KM (707 eura)	16.372 KM
BiH⁶	1083 KM	9.858 KM

Također, bitno je napomenuti da su neke zemlje iz regiona smanjile iznos administrativnih taksi i ukinule veliki broj istih. Tako naprimjer, Republika Hrvatska je Uredbom o tarifi upravnih pristojbi, koja je donesena 2021. godine ukinula veliki dio taksi koje su ranije postojale.

Čak je i prije donošenja nove Uredbe Hrvatska imala program smanjenja administrativnih taksi. Prema Državnom proračunu za period 2014-2016. godine koju je izradilo Ministarstvo finansija Republike Hrvatske bilo je predviđeno smanjenje koeficijenta na osnovu kojeg se obračunavaju administrativne takse i druge naknade.

U Pismu namjere MMF-u, od 30.06.2016. godine, u tački 11. Vlada se obavezala da će do kraja decembra 2016. godine smanjiti administrativno opterećenje. U tom kontekstu će se uz pomoć USAID-a analizirati parafiskalni nameti na svim nivoima vlasti, **a Vlade entiteta i Vijeće ministara razradit će planove s ciljem njihovog smanjenja.** Do danas ništa nije učinjeno po pitanju smanjenja, odnosno ukidanja parafiskalnih nameta.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH RJEŠENJA

Članovima 1. definiran je predmet reguliranja zakona.

Članom 2. definirano je da se visina takse određuje Taksenom Tarifom, koja je propisana ovim zakonom. Propisana je i obaveza da se prije usvajanja Tarife i naknadnih izmjena i dopuna iste provode javne konsultacije.

Članom 3. propisana je obaveza utvrđivanja će se posebnih kriteriji kojih se moraju pridržavati nadležni organi prilikom donošenja Tarife administrativnih taksi.

Članom 4. propisuje se ko je takseni obaveznik.

Član 5. propisuje se nastanak taksene obaveze.

Članom 6. propisuje se kada se plaća taksa.

Članom 7. propisuje se način plaćanja taksi koje se određuju prema vrijednosti predmeta.

Članom 8. propisano je postupanje sa ispravom koja se izdaje u dva ili više primjeraka.

Članom 9. propisana je obaveza označavanja da je taksa plaćena u kojem iznosu i po kojem tarifnom broju.

⁵ Zavod za statistiku Crne Gore. Dostupno na: <https://www.monstat.org/cg/>

⁶ Agencija za statistiku BiH. Dostupno na: <http://www.bhas.ba/>

Član 10. propisan je postupak u slučaju neplaćene ili nedovoljno plaćene takse.

U trenutno važećem Zakonu o administrativnim taksama propisano je da podnesci i drugi spisi, izuzev oslobođenih od plaćanja takse, ako nije plaćena ili nije dovoljno plaćena taksa, ne smiju biti primljeni direktno od stranke. Međutim, ovakva odredba je u suprotnosti sa Zakonom o upravnom postupku BiH.

Zakonom o upravnom postupku BiH propisana je dužnost organa da primi podnesak od stranke. Naime, prema članu 58. Zakona **organ koji je nadležan za prijem podneska, odnosno usmenog saopćenja, dužan je primiti podnesak koji mu se predaje, odnosno uzeti na zapisnik usmeno saopćenje.**

Dalje, prema članu 60. Zakona ako podnesak sadrži formalni nedostatak koji sprečava postupanje po podnesku, ili je podnesak nerazumljiv ili nepotpun, ne može se samo zbog toga odbaciti. Organ koji je primio takav podnesak dužan je učiniti one radnje koje će osigurati da se nedostaci otklone i odredit će podnosiocu rok u kome je dužan to učiniti. Ako podnosilac otkloni nedostatke u određenom roku, smatrat će se da je podnesak bio od početka uredan. Ako podnosilac ne otkloni nedostatke u određenom roku, pa se usljed toga ne može po podnesku postupati, smatrat će se da podnesak nije ni podnesen.

Shodno navedenom, neophodno je da se odredbe ovog zakona usklade sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

Članom 11. propisan je izuzetak od primjene odredbe člana 10.

Članom 12. propisano je koji spisi i radnje ne podliježu taksi.

Članom 13. propisana su opća oslobađanja od plaćanja takse.

Članom 14. propisana su predmetna oslobađanja od plaćanja takse.

Članom 15. propisana je obaveza naznačavanja oslobađanja od plaćanja takse i na osnovu kojeg propisa su oslobođeni od takse.

Članom 16. propisano je da strani državljani pod uslovima reciprociteta, imaju ista prava po propisima o taksama kao i državljani Bosne i Hercegovine.

Članom 17. propisano je da se takse plaćaju državnim taksenim markama. Izuzetno, takse se uplaćuju u gotovom novcu na uplatne račune, u skladu sa ovim zakonom i to: ako takse iznose više od 100 KM.

Ministarstvo finansija i trezora urediće posebnim pravilnikom izdavanje, ovlašćenje za maloprodaju, visinu provizije za maloprodaju, puštanje u promet, distribuciju, povlačenje iz upotrebe i zamjenu državnih taksenih marki.

Iznos taksi koje se plaćaju u taksenim markama sa 50 KM povećan je na 100 KM. Povećanjem iznosa na 100 KM pomoći će se licima koji plaćaju takse, jer će se na taj način povećati iznos taksi koje se plaćaju gotovim novcem, a ne na propisani račun, gdje lice pored takse plaća i

bankarsku proviziju. Država neće pretrpjeti značajne gubitke, jer se u ovom slučaju samo utječe na povećanje prihoda banaka plaćanjem bankarskih provizija.

U istom članu izbačena je alineja dva iz stava 2. koja je definirala da se taksa uplaćuje na račun i u slučajevima kada je posebnim zakonom propisano da se taksa uplaćuje na račun bez obzira na njen iznos. Smatramo da je ovakvo rješenje neprihvatljivo i da se sve takse do 100 KM trebaju uplaćivati u gotovom novcu. Na taj način doći će do uštede vremena, ali i novca, jer se na iznose do 100 KM neće plaćati bankarske provizije.

Članom 18. propisana je prisilna naplata takse.

Članom 19. propisan je povrat novca licu koje je platilo taksu koju nije bilo dužno platiti.

Članom 20. propisana je zastara prava na naplatu i povrat takse. Rok zastare je povećan sa dvije na tri godine. Zakon o obligacionim odnosima propisuje da povremena potraživanja koja dospijevaju godišnje ili u kraćim vremenskim razmacima zastarijevaju za tri godine. Shodno navedenom, smatramo da se odredbe ovog zakona trebaju uskladiti sa odredbama ZOO.

Članom 21. propisano je ko vrši nadzor nad primjenom propisa o administrativnim taksama.

Članovima 22-29. propisano je plaćanje takse pred diplomatskim i konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine u inostranstvu.

Članom 30. propisuje se da su administrativne takse utvrđene u Tarifi su prihodi Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

Član 31. propisano je da je sastavni dio ovoga zakona Tarifa administrativnih taksi.

Članom 32. propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH" i objaviće se u službenim glasilima entiteta.

Obrazloženje za smanjenje/ukidanje taksi iz Tarifnih brojeva 1-16 (Takse za spise i radnje institucija Bosne i Hercegovine)

Predlažemo smanjenje 12 taksi i ukidanje tri takse. Razloge za smanjenje, odnosno ukidanje tri takse iz tarifnih brojeva 1-16 navest ćemo u nastavku:

1. Predloženim rješenjem će se uskladiti visina administrativnih taksi sa ekonomskom snagom naše zemlje. **Naša zemlja ima najniži BDP u regionu i najnižu prosječnu plaću.**

Tako naprimjer, **u Hrvatskoj je prosječna plaća skoro duplo veća nego u BiH, BDP skoro tri puta veći nego u BiH, a pojedine takse iz ovih tarifnih brojeva ne postoje ili su do tri puta manje nego u BiH.**

2. Pristupit će se ispunjenju obaveza iz Reformske agende za period 2015-2018.

2. Pristupit će se ispunjenju obaveze iz Pisma namjere MMF-u.

5. Ispunit će se načelo da visina takse mora biti proporcionalna usluzi koja se za nju dobije.

U tabeli u nastavku prikazat ćemo iznos ovih taksi u zemljama regiona:

	BiH	HRVATSKA ⁷	SRBIJA ⁸	CRNA GORA ⁹	PRIJEDLOG
PROSJEČNA PLAĆA	1083 KM	1.903 KM (7.547 kuna)	1189 KM (73.012 dinara)	1382 KM (707 eura)	
BDP	9.858 KM	28.785 KM	15.732 KM	16.372 KM	
1. PODNESCI					
Tarifa br. 1 Za zahtjeve, molbe, prijedloge, prijave i druge podneske, ako ovom tarifom nije propisana druga taksa	5 KM	cca. 5,20 KM (20 kuna)¹⁰	cca. 5,40 KM (330 dinara)¹¹	cca. 3,90 (2 eura)¹²	2 KM
Tarifa br. 2 Za sva rješenja za koja nije propisana posebna taksa	15 KM	cca. 13 KM (50 kuna)	cca. 9,30 KM (570 dinara)	cca. 5,90 KM (3 eura)	5 KM
2. RJEŠENJA					
Tarifa br. 3 Na žalbu protiv rješenja	10 KM	cca. 13 KM (50 kuna)	cca. 7,60 KM (490 dinara)	cca. 7,90 KM (4 eura)	5 KM
3. UVJERENJA					
Tarifa br. 4 Za uvjerenja, ako nije drugačije propisano	15 KM	5,20 KM (20 kuna)	cca. 5,40 KM (330 dinara)	cca. 3,90 (2 eura)	5 KM
4. OVJERE, PRIJEPISI, IZVODI					
Tarifa br. 5 1. Za ovjeru potpisa i pečata u Ministarstvu civilnih poslova namijenjen za upotrebu u inostranstvu	5 KM	Za ovjeru službenog potpisa i pečata na ispravi u ministarstvu nadležnom za vanjske poslove cca. 14 KM (55 kuna)	cca. 7 KM (430 dinara)	cca. 3,90 KM (2 eura)	5 KM
2. Za svaki dalji primjerak	Još po 2 KM	cca. 10,40 KM (40 kuna)	cca. 4 KM (240 dinara)	cca. 3,90 KM (2 eura)	Još po 2 KM
3. Za nadovjeru potpisa i pečata na originalu isprave u Ministarstvu vanjskih poslova	10 KM	/	/	/	5 KM
4. Za nadovjeru kopija, prijepisa i prijevoda u Ministarstvu vanjskih poslova	5 KM	/	/	/	5 KM
Tarifa br. 6 1. Za ovjeru originala isprava izdanih od diplomatsko- konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine	4 KM	/	/	/	4 KM

2. Za ovjeru kopija i prijevoda isprava izdanih od strane diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine	2 KM	/	/	/	2 KM
Tarifa br. 7 Za ovjeru dokumenata izdanih od strane inostranih diplomatsko-konzularnih predstavništava u Bosni i Hercegovini	10 KM	/	/	/	5 KM
Tarifa br. 8 Izdavanje izvoda iz MKV od strane Ministarstva vanjskih poslova	6 KM	/	/	/	/
5. MIŠLJENJA					
Tarifa br. 9 Taksa na podnesak kojim se traži mišljenje institucija Bosne i Hercegovine o različitim pitanjima primjene zakona Bosne i Hercegovine ili primjene međunarodnog prava	20 KM	/	/	/	/

⁷ Uredba o tarifi upravnih pristojbi (Narodne novine Republike Hrvatske 92/21)

⁸ Zakon o republičkim administrativnim taksama ("Sl. glasnik RS", br. 43/2003, 51/2003 - ispr., 61/2005, 101/2005 - dr. zakon, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 - usklađeni din. izn., 55/2012 - usklađeni din. izn., 93/2012, 47/2013 - usklađeni din. izn., 65/2013 - dr. zakon, 57/2014 - usklađeni din. izn., 45/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 112/2015, 50/2016 - usklađeni din. izn., 61/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 3/2018 - ispr., 50/2018 - usklađeni din. izn., 95/2018, 38/2019 - usklađeni din. izn., 86/2019, 90/2019 - ispr., 98/2020 - usklađeni din. izn., 144/2020 i 62/2021 - usklađeni din. izn.)

⁹ Zakon o administrativnim taksama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 18/2019)

¹⁰ <https://www.cbbh.ba/CurrencyExchange/> (konverzija u konvertibilne marke izvršena je na osnovu kursne liste za dan 22.06.2022. godine)

¹¹ Ibid.

¹² Ibid.

6. OBLAST MEĐUNARODNOG CESTOVNOG I VODNOG TRANSPORTA

<p>Tarifa br. 10 1. Za prvu dozvolu preduzeću ili drugom pravnom licu da, na redovnoj liniji u međunarodnom drumskom transportu, može obavljati prevoz putnika ili vršiti tranzit motornim vozilima</p>	<p>300 KM</p>	<p>Za izdavanje licencije Zajednice za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza cca. 530 KM (2100 kuna)</p>	<p>cca. 387 KM (23.750 dinara)</p>	<p>/</p>	<p>100 KM</p>
<p>2. Za drugu i svaku narednu dozvolu preduzeću ili drugom pravnom licu da, na redovnoj liniji u međunarodnom drumskom saobraćaju, može obavljati prevoz putnika ili vršiti tranzit motornim vozilima</p>	<p>40 KM</p>	<p>/</p>	<p>/</p>	<p>/</p>	<p>20 KM</p>
<p>Tarifa br. 11 Za dozvolu obavljanja naizmjeničnih vožnji u vanlinijskom međunarodnom cestovnom transportu putnika, i to: 1) u bilateralnom transportu 2) u tranzitnom transportu</p>	<p>1) po 120 KM 2) po 100 KM</p>	<p>/</p>	<p>/</p>	<p>/</p>	<p>1) po 60 KM 2) po 50 KM</p>
<p>Tarifa br. 12 Za dozvolu ulaska praznih autobusa na teritoriju Bosne i Hercegovine, preuzimanje putnika i obavljanja ostalih vrsta međunarodnog vanlinijskog prijevoza putnika u cestovnom transportu</p>	<p>40 KM</p>	<p>/</p>	<p>/</p>	<p>/</p>	<p>/</p>

<p>Tarifa br. 13 Za dozvolu obavljanja međunarodnog drumskog prevoza stvari, i to:</p>	<p>1) za fizičko ili pravno lice, po svakoj bilateralnoj pojedinačnoj dozvoli 10 KM 2) za fizičko ili pravno lice, po svakoj dozvoli s višekratnom upotrebom, i to za: a) SEMT dozvolu 500 KM b) godišnju bilateralnu dozvolu 250 KM</p>	/	/	/	<p>1) 5 KM 2) a) 250 KM b) 150 KM</p>
<p>Tarifa br. 14 1. Za registrovanje - ovjeru jednog primjerka reda vožnje međuentitetske autobuske 2. Za ovjeru svakoga drugog priloga 3. Za rješenje o odobravanju reda vožnje međuentitetske autobuske linije</p>	<p>1) 20 KM 2) 10 KM 3) 50 KM</p>	/	cca. 264 KM (16.180 dinara)	/	<p>1) 10 KM 2) 5 KM 3) 25 KM</p>
<p>Tarifa br. 15 Za rješenje, po zahtjevu za dozvolu vanrednog prijevoza stvari u međunarodnom cestovnom transportu, i to: 1) u bilateralnom prijevozu, za prijevoz jednim vučnim vozilom 2) za svako sljedeće vučno vozilo, po istom rješenju 3) u tranzitnom prijevozu, za prijevoz jednim vučnim vozilom 4) za svako sljedeće vučno vozilo, po istom rješenju</p>	<p>1) 30 KM 2) 20 KM 3) 60 KM 4) 30 KM</p>	<p>1) cca. 22 KM (85 kuna) 2) cca. 9 KM (35 kuna) 3) cca. 22 KM (85 kuna) 4) cca. 9 KM (35 kuna)</p>	<p>1) cca. 56 KM (3.410 dinara) 2) cca. 28 KM (1.730 dinara) 3) cca. 93 KM (5.730 dinara) 4) cca. 28 KM (1.730 dinara)</p>	<p>1) cca. 19,60 KM (10 eura) 2) cca. 9,80 KM (5 eura) 3) cca. 29,30 KM (15 eura) 4) cca. 19,60 KM (10 eura)</p>	<p>1) 15 2) 10 3) 30 4) 15</p>

Tarifa br. 16 Za rješenje kojim se stranom fizičkom i pravnom licu odobrava obavljanje unutrašnjeg prijevoza stvari u cestovnom transportu, između pojedinih mjesta u Bosni i Hercegovini	90 KM	/	cca. 880 KM (53.950 dinar)	cca. 489 KM (250 eura)	90 KM
---	--------------	---	-----------------------------------	-------------------------------	--------------

Obrazloženje za smanjenje taksi iz Tarifnih brojeva 17-26 (Takse za spise i radnje institucija Bosne i Hercegovine)

Za preostale takse iz dijela I - Takse za spise i radnje institucija Bosne i Hercegovine iz tarifnih brojeva 17-27 predlažemo da se smanje za 20%.

Na taj način će se:

1. Uskladiti visina taksi sa ekonomskom snagom naše zemlje.
2. Pristupit će se ispunjenju obaveza iz Reformske agende za period 2015-2018.
3. Pristupit će se ispunjenju obaveze iz Pisma namjere MMF-u.
4. Ispunit će se načelo da visina takse mora biti proporcionalna usluzi koja se za nju dobije.

Obrazloženje za smanjenje taksi iz Tarifnih brojeva 29-39 (Takse na spise i radnje diplomatskih i konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine)

Predlažemo smanjenje taksi iz tarifnih brojeva 29-39 za 20%.

Na taj način će se:

1. Uskladiti visina taksi sa ekonomskom snagom naše zemlje.
2. Pristupit će se ispunjenju obaveza iz Reformske agende za period 2015-2018.
3. Pristupit će se ispunjenju obaveze iz Pisma namjere MMF-u.
4. Ispunit će se načelo da visina takse mora biti proporcionalna usluzi koja se za nju dobije.

Obrazloženje za smanjenje taksi iz Tarifnih brojeva 40-77 (Takse na spise i radnje za sticanje i održavanje prava industrijskog vlasništva)

Predlažemo smanjenje taksi iz tarifnih brojeva 40-76 za 20%.

Na taj način će se:

1. Uskladiti visina taksi sa ekonomskom snagom naše zemlje.
2. Pristupit će se ispunjenju obaveza iz Reformske agende za period 2015-2018.

3. Pristupit će se ispunjenju obaveze iz Pisma namjere MMF-u.
4. Ispunit će se načelo da visina takse mora biti proporcionalna usluzi koja se za nju dobije.

Takse na spise i radnje za sticanje i održavanje prava industrijskog vlasništva uvedene su Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o administrativnim taksama 2004. godine.

Odlukom o izmjenama Tarife administrativnih taksi Vijeća ministara koja je objavljena u Službenom glasniku br. 15/14 većina taksi iz ove oblasti znatno je povećana.

Smatramo da je neophodno ispitati opravdanost povećanja ovih taksi, a posebno je potrebno ispitati učesće organa uprave (izvršne vlasti) u vršenju normativne funkcije i davanja mogućnosti da se Odlukom mijenja visina administrativnih taksi u BiH.

Obrazloženje za smanjenje taksi iz Tarifnih brojeva 77-82 (Takse na spise i radnje u području certifikovanja, metrologije i akreditovanja)

Predlažemo smanjenje taksi iz tarifnih brojeva 77-82 za 20%.

Na taj način će se:

1. Uskladiti visina taksi sa ekonomskom snagom naše zemlje.
2. Pristupit će se ispunjenju obaveza iz Reformske agende za period 2015-2018.
3. Pristupit će se ispunjenju obaveze iz Pisma namjere MMF-u.
4. Ispunit će se načelo da visina takse mora biti proporcionalna usluzi koja se za nju.

Obrazloženje za smanjenje/ukidanje taksi iz Tarifnih brojeva 83-98 (Takse na spise i radnje u postupku indirektnog oporezivanja)

Predlažemo smanjenje taksi iz pet tarifnih brojeva na spise i radnje u postupku indirektnog oporezivanja i ukidanje taksi iz 10 tarifnih brojeva.

Na taj način će se:

1. Uskladiti visina taksi sa ekonomskom snagom naše zemlje.
2. Pristupit će se ispunjenju obaveza iz Reformske agende za period 2015-2018.
3. Pristupit će se ispunjenju obaveze iz Pisma namjere MMF-u.
4. Ispunit će se načelo da visina takse mora biti proporcionalna usluzi koja se za nju.

Također, na osnovu uporednopravne analize došli smo do zaključka da većina taksi iz ove oblasti ne postoji u državama iz okruženja, što ćemo prikazati u tabeli u nastavku:

	BiH	HRVATSKA	SRBIJA	CRNA GORA	PRIJEDLOG
PROSJEČNA PLAĆA	1083 KM	1.903 KM (7.547 kuna)	1189 KM (73.012 dinara)	1382 KM (707 eura)	
BDP	9.858 KM	28.785 KM	15.732 KM	16.372 KM	
Tarifa br. 83 Za zahtjeve, molbe, prijedloge, prijave, podneske, ako u ovoj glavi nije propisana druga taksa	10 KM	/	/	/	5 KM
Tarifa br. 84 a) za odobrenja o otvaranju, proširenju ili preseljenju carinskog skladišta b) za odobrenja za carinske postupke sa ekonomskim učinkom c) za rješenja o izmjeni i dopuni odobrenja za carinske postupke sa ekonomskim učinkom, krajnju upotrebu, vanjsku obradu i za pojednostavljene postupke d) za rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu za izmjenu podataka o količini, vrsti, kvalitetu i vrijednosti robe, te drugih podataka u prijavi e) za ostala rješenja koja se donose u redovnom upravnom postupku f) za rješenja i/ili odobrenja koja se donose u skraćenom postupku	a) 100 KM b) 20 KM c) 10 KM d) 50 KM e) 20 KM f) 10 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 85 Za žalbu protiv rješenja	10 KM	cca. 13 KM (50 kuna)	cca. 7,60 KM (490 dinara)	cca. 7,90 KM (4 eura)	5 KM
Tarifa br. 86 Za carinsku prijavu kojom se roba prijavljuje za carinski odobreno postupanje	20 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 87 Za carinsku prijavu kojom se roba prijavljuje za carinski postupak izvoza i ponovnog izvoza kojim se razdužuje carinski postupak s ekonomskim učinkom	10 KM	/	/	/	/

Tarifa br. 88 Za carinsku prijavu i obračun uvoznih dažbina za robu koju putnici nose sa sobom	10 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 89 Za izdavanje uvjerenja o direktnoj pošiljci	20 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 90 Za obavezujuću informaciju o tarifnom razvrstavanju robe, odnosno obavezujuću informaciju o porijeklu robe, po jednom tarifnom stavu	70 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 91 Za izdavanje odobrenja za status ovlašćenog izvoznika	100 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 92 Za izdavanje propisanog Lista s podacima: INF 1, INF 3, INF 6, INF 7 i INF 8 i uvjerenja o carinskom statusu	20 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 93 Za odobrenje za ispunjenje uslova za izgradnju građevinskih objekata u slobodnoj zoni i slobodnom skladištu	100 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 94 Za mišljenje o pravima i obavezama učesnika u postupku prikupljanja indirektnih poreza, koje izdaju organi uprave za indirektno oporezivanje, na zahtjev stranke	50 KM	/	/	/	/
Tarifa br. 95 Za ostala uvjerenja i potvrde u postupku indirektnog oporezivanja, ako nije drugačije propisano	20 KM	/	/	/	5 KM
Tarifa br. 96 Za ovjeravanje fotokopije službenih akata ili drugih isprava, da su vjerne originalu	5 KM	/	cca. 7 KM (430 dinara)	Za svaki prepis ili fotokopiju sačinjenu u DKP, sa ovjerom: - za prvu stranu cca. 30 KM (15,00 eura) - za svaku dalju stranu po cca. 9,80 KM (5,00 eura)	5 KM

Tarifni br. 97 Za ovjeravanje fotokopije službenih akata ili drugih isprava, da su za opomenu kojom se neko poziva da plati dužnu taksu	5 KM	cca. 5,20 KM (20 kuna)	cca. 4,70 KM (290 dinara)	cca. 3,90 (2 eura)	2 KM
--	-------------	---	--	-------------------------------------	-------------

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama iz 2012. godine iznos pojedinih taksi iz ove oblasti povećao se za 100%.

Povećanje ima **negativan utjecaj na konkurentnu sposobnost domaćih kompanija koje se bave vanjskotrgovinskim poslovanjem**, jer imaju izuzetno visoke troškove taksi na spise i radnje u postupku indirektnog oporezivanja. Na ovaj problem je ukazano i kroz projekat „Koalicija za jači glas male privrede“ i u Publikaciji Zajednička platforma malih i srednjih preduzeća - zahtjevi i preporuke za poboljšanje poslovnog okruženja u BiH kao jedna od mjera za poboljšanje poslovnog okruženja u BiH predloženo je smanjenje ovih taksi.¹³

Obrazloženje za smanjenje/ukidanje taksi iz Tarifnih brojeva 99-113 (Takse za usluge arhiva BiH, takse u postupku javnih nabavki, takse za izdavanje obrazaca i radnje u postupcima sa strancima, takse za upis u registar izvoznika i uvoznika duvanskih proizvoda, registar veleprodaje duvanskih proizvoda, registar marki duvanskih proizvoda koji su stavljeni u promet u Bosni i hercegovini i klasifikaciju duvanskih proizvoda u grupe A, B i C, takse za radnje u postupku pred kancelarijom za nadzor i akreditaciju, takse na spise i radnje za upis u registre udruženja, fondacija Bosne i Hercegovine, stranih međunarodnih udruženja i fondacija i drugih neprofitnih organizacija, takse na spise i radnje za upis u registar pravnih lica koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine, takse na spise i radnje za upis u registar crkava i vjerskih zajednica, njihovih saveza i organizacionih oblika u Bosni i Hercegovini, taksa na spise i radnje za odobrenje upotrebe naziva Bosne i Hercegovine, taksa na spise i radnje za potvrđivanje reprezentativnog sindikata i taksa na spise i radnje za priznavanje i oslobađanje od polaganja stručnog upravnog ispita na nivou Bosne i Hercegovine)

Predlažemo ukidanje taksi iz oblasti javne nabavke i smanjenje taksi iz ostalih oblasti za 20%. Takse čije smo ukidanje predložili ne postoje u zakonodavstvima zemalja iz okruženja.

Ukidanjem i smanjenjem ujedno će se:

1. Uskladiti visina taksi sa ekonomskom snagom naše zemlje.
2. Pristupit će se ispunjenju obaveza iz Reformske agende za period 2015-2018.
3. Pristupit će se ispunjenju obaveze iz Pisma namjere MMF-u.
4. Ispunit će se načelo da visina takse mora biti proporcionalna usluzi koja se za nju.

¹³ Meliha Gekić Lerić: „Zajednička platforma malih i srednjih preduzeća - Zahtjevi i preporuke za poboljšanje poslovnog ambijenta u BiH“, Udruženje za poduzetništvo i posao LiNK, str. 11

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu.